

מ"ת 27982/01 - מדינת ישראל נגד יוסף חיים פרידמן

בית המשפט המחויז בתל אביב - יפו

מ"ת 17-01-2027 מדינת ישראל נ' פרידמן(עוצר)

לפני כבוד השופט גרשון גונטובסקי
מבקשת מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד שרי פרל
נגד יוסף חיים פרידמן (עוצר)
ע"י ב"כ עו"ד שרון חזות
משיב

החלטה

לפני בקשה למעצרו של המשיב עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו.

1. נגד המשיב הוגש כתב אישום לבית משפט זה (ת"פ 17-01-2027). על פי כתב האישום המשיב הגיע (ביום 1.1.17) לסניף דואר בבני ברק, כשהוא מלאה באקדח צבעוני, הנחזה להיות אמיתי, בעודו חובה קסדה שחורה המסתירה את מרבית פניו, ובגדיו כהים. הוא ניגש אל דלפק השירות, ודרש מהפקידה במקום כי תמסור לידי את הכסף. זו התנגדה ואז שלף המשיב את האקדח, וכיוון אותו לעברה. הפקידה בתגובה לחיצה על לחץ המצוקה. המשיב עזב את המקום. בגין מעשים אלה הואשם בעבירה של ניסיון שוד (עבירה לפי סעיף 402(א) בצוות סעיף 25 לחוק העונשין, התשל"ג-1977 (להלן: **החוק**)).

בד בבד עם הגשת כתב האישום הגישה המבקשת בקשה לעצור את המשיב עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו. הבקשת מצינית את הריאות לכארה הפעולות לחובתו. בנוסף, עומדת לחובתו הרשעה קודמת בעבירות זיווף ומרמה (ימים 10.14 ותלוי) ועומד נגדו כתב אישום בבית משפט השלום בתל-אביב-יפו (ת"פ 10-16-33720) בגין החזקת אגרופן או סיכון. בגין מטעות אלה קיימס סביר לחשש שהמשיב יסקן את ביטחון הציבור ורכשו, ועל-פי הנطען אין חלופה שיש בה כדי להבטיח את מטרות המעצר.

2. בין היתר (ביום 29.1.17) חוות דעת נפשית בעניינו של המשיב, ובها פירוט מקיף על אודותיו שלא אציגו באופן נרחב כאן. מדובר למי שקיים בעניינו רקע רפואי ניכר בתחום בריאות הנפש מגיל 14. עוד עולה מחוות הדעת שהמשיב אושפץ בשנת 2014 בשתי ה浞מניות שונות. הוא אובחן כסובל מהפרעות שונות, ככללא טיפול רפואי **"ישנה חרפה פסיקותית, מלאה בהתנהגות חסרת שיפוט ומוסכנת"** (עמ' 11 חוות הדעת). יחד עם זאת הוא אובחן ככשיר לעמוד לדין דינית ומהותית. המלצה חוות הדעת הייתה להציבו בתנאי פיקוח לפי נהלי שב"ס ומוקב פסיכיאטרי או לחילופין לאשפזו במבו"ן-שב"ס.

עמוד 1

3. במהלך הדיון בבקשתה שהתקיים בפני כב' השופט הימן (ביום 12.2.17) ציין ב"כ המשיב כי קיימות אכן ראיותلقאות הפעולות לחובתו. יחד עם זאת, הוא הצבע על כך שמדובר באדם עציר בעל רקע רפואי בתחום בריאות הנפש, וביקש לבחון חלופות מעוצר בעניינו שתוכלנה גם לתת מענה לצורך לטפל בו נפשית. מצבו בתנאי המאושר הוא קשה וב"כ המשיב טען כי הוא היה כבול למיטתו, ואף נאלץ לעשות צרכי במקומו, וגם כמעט ולא העניקו לו אוכל. בית המשפט הורה על קבלת תסקير שירותי המבחן, והסביר את תשומת לב המומינים על מעצרו לטענותיו לגבי תנאיו.

4. שירות המבחן ערך כמה תסקרים בעניינו של המשיב. הראשון (ימים 16.3.17) הוא עדד על הקשר בין המשיב לבין משפחתו וסייעו לו כרופא ומואפין במתחמים. בעבר נהג לצורך סמים, וחלה התדרדרות במצבו שהובילה לניסיונות אוביידיים והתৎפחים פסיכוטיים. התסקיר העיריך לבינה את רמת הסיכון הנש��ת מהמשיב למעורבות חזרת בהתנהגות אלימה, כשמידת החומרה של תוצאות האלים צפוייה אף היא להיות בדרגה בינונית. יחד עם זאת, בהיעדר מענה טיפול פסיכיאטרי רציף, רמת הסיכון צפוייה לשוב ולהתגבר. המשיב עצמו שלל אפשרות מעוצר לעד שישה אנשים. השהות במקום הינה בתשלום, אך אין הוא מספקת מענה טיפול בתחום בריאות הנפש. שירות המבחן שלל את שליחתו של המשיב לחווה זו. מדובר במסגרת פרטית ללא כל פיקוח מצד משרד הרווחה או משרד הבריאות, ולא מענה טיפול פסיכיאטרי מסודר. המפקחים שהוציאו נעדרים כל היכרות עם המשיב, קשייו וצריכיו. על רקע זה לא יכול שירות המבחן להמליץ על שחרורו מעוצר.

תשකיר נוסף הוגש ביום 22.3.17, ממנה עלתה שנציג השירות נפגשו עם הוריו של המשיב, ששבו וביקשו לבחון את האפשרות לשלבו "בחווות ארץ האילים" אליה הופנו על ידי גורמים בקהילה החרדית בבני ברק, כשהם מוכנים למן את שהותו שם. שירות המבחן הבHIR כי לא ישנה מעמדתו הופסלת את החלופה הזו, כאמור בתסקיר הקודם. במסגרת הפגישה הוריו שללו את האפשרות כי ישאה במעוצר בית בפיקוחם, וחשו מהסלמה במצבו בחלופה זו. שירות המבחן לא שינה אפוא את המלצתו להוציא את המשיב במעוצר.

בнтאים התקבל דיווח בעניינו של המשיב (ימים 17.3.17) במעוצר, לפיו הוא נמצא במעקב של רופא פסיכיאטר ומקבל טיפול רפואי קבוע. מצבו הכללי משביע רצון ויציב, ללא מגבלות רפואיות ידועות.

הבקשה נקבעה למשך דיון בפני כב' השופט הימן ליום 2.4.17, אך התברר כי שירות המבחן לא התייחס לחלופת מעוצר נוספת על הפרך, ועל רקע זה נדחה הדיון בבקשתה ליום 5.4.17, אז התקיים בפני. לקראת הדיון הגיע תשקير מעוצר משלים, שבחן חלופת מעוצר ביחיד דירות הסמוכה לבתו של מר יעקובוביץ, שמסר כי הוא עובד במסגרת המס'יעת לאנשים הסובלים מבעיות נפשיות, ציין כי מדובר במסגרת פרטית, שאינה מוכרת על ידי משרד הרווחה או משרד הבריאות. בנוסף, נפגש שירות המבחן עם מפקח מוצע נוסף, וכן הוצאה האפשרות לגייס מפקח שלישי. שירות המבחן התרשם כי המפקחים אינם מכירים עמוק את עניינו של המשיב, ונעמו לבקשת אביו לפקח עליו בתשלום. עוד התרשם שירות המבחן כי הם מתיחסים לתפקיד הפיקוח באופן טכני. אמנם מר יעקובוביץ מסוגל להתייחס לקשיים בפיקוח מסווג זה, אך באופן כללי בלטה התייחסות ספקנית של המפקחים המוצעים **"סביר יכולתם להירתם ולסייע בהפחחת הסיכון במצבו של [המשיב]"**. שירות המבחן ציין כי החלופה המוצעת **"כלל אינה מתאימה"** וקבע שאין בידיו להמליץ על שחרורו מהמעוצר.

5. בדיון שהתקיים בפני (5.4.17) הצבע ב"כ המשיב על כך שעורבה בתמונה עובדת סוציאלית פרטית, שפגשה במשיב בבית המTHR, והחלהקדם לזכור לזכור לקבלת סל שיקום ממשרד הבריאות. טוען ב"כ המשיב כי שירות המבחן

התרשם מהמשיב לאחר הטראותה שעבר כשהיה כובל למשר שלווה ימים, וקשה היה לו להשתחרר מהרשום הראשוני השלילי שגובש. בניתוחים מצבו הנפשי של המשיב השתפר. המשיב עבר חוות קשות בבית המשפט הכלולות תקיפה, וציוויל האישני נגנבו פעמיים. ב"כ המשיב ומשפחתו ניסו לאתר חלופות טיפולות, וניתן להסתפק בחלופה המוצעת בבית"ר עילית. ניתן יהיה לאשר אותה, תוך התchingיות של משפחת המשיב כי תיקח אותו לכל טיפול שיידרש. במסגרת הדיון שמעתי את מר יעקבובי, שצין כי עומד לזכותו ניסיון בטיפול באנשים לאחר אשפוז נפשי. המשיב ילווה כל העת על ידי מי שעתוויו בידו, ולמר יעקבובי עצמו יש ניסיון מוצלח למפקח.

המבקשת מצד הצבעה על התסקירים השליליים שהתקבלו בעניינו של המשיב, ולטענה אין מקום לאפשר שליחתו למוסדות פיקוח המפקחים עליו בתשלום. דוקא העובדה כי חל שיפור במצבו של המשיב במעטר מראה כי מסגרת זו עדיפה שעה שאין מסגרת אחרת בה יוכל לקבל טיפול נאות. היות ואין בנמצא חלופת שחורה, יש להורות על מעצרו עד לתום ההליכים.

6. עד כאן הרקע העומד בסיס הבקשה ועד כאן טענות הצדדים, ומכאן להכרעה.

7. עיון מכלול הנתונים מוביל למסקנה כי תיק זה מתאים, באופן עקרוני, להצבתו של המשיב בחלופת מעצר. למרות קיומן של ראיות לכואורה לעבירה חמורה, עברו הפלילי של המשיב אינו מכבד באופן יוצא, וככל שיקבל טיפול נאות במצבו הנפשי, ניתן יהיה להשלים עם הצבתו במסגרת שתוכל גם לטפל בו וגם לפיקח עליו. נדרשת אפוא חלופת מעצר נאותה, אך לרובה הצער זו לא הוצאה עדין בידי המשיב.

כאן אני מיחס משקל ניכר לחוות הדעת השילוקית של שירות המבחן בעניינו של המשיב. אך לאחרונה פסקה כב' השופטת ברון בבש"פ 17/1751 מדינת ישראל נ' פלוני (פורסם בנבו; 2017) בפסקה 8 להחלטה:

[**תסקרים מעת שירות המבחן**, [אמנם אין חזות הכל ובית המשפט אינו מחויב להמלצות העולות מהם (ראו: בש"פ 3150/15 מדינת ישראל נ' פלוני, [פורסם בנבו] פסקה 10 (12.5.2015); בש"פ 13/13 אדיניב נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (9.5.2013)); ואולם זה מכבר נפסק כי סטייה מהמלצתה שלילית של שירות המבחן, ובמיוחד מקום שהמליצה השילוקית הינה עקבית וחזרת על עצמה, מחייבת טעמים טובים וככדי משקל (ראו: בש"פ 5193/13 אבו חAMD נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 14 (29.7.2013); בש"פ 10/3161 מדינת ישראל נ' מהרבנד, [פורסם בנבו] פסקה 22 (2.5.2010)).

8. בעניינו מדובר בהמלצות שליליות עקביות מצד שירות המבחן, המבוססות היטב, וטעמים כבדי משקל לסתות מהם אין:

א) מחוות הדעת שנערכה בעניינו של המשיב עולה כי ללא טיפול רפואי "ישנה חורפה פסיכוטית, מלאה בהתנהגות חסרת שיפוט ומוסכנת" (עמ' 11 לחוות הדעת הפסיכיאטרית). אכן, במקרה זה היא באה לידי ביטוי בניסיון שוד תוך שימוש באקדח צבעוע, אך אין לדעת להיכן עלול המשיב להתדרדר ללא טיפול נאות. מדובר ברמת מסוכנות מהותית הטעונה טיפול. ועל כך נוסיף את הסכמה שהמשיב יפגע בעצמו חילתה לצד הסיכון הנשקי ממנו לסביבה.

ב) לא אוכל לקבל את טענת ב"כ המשיב כאילו רושם ראשוני שלילי שקיבל שירות המבחן מהמשיב גורר חוסר נכונות לבחון ברצינות את החלופות המוצעות על ידו. יש לזכור כי שירות המבחן נסמך גם על חוות הדעת

הפסיינטראית שבה ניתוח מكيف של>User> של המשב, שהינו מורכב ומסועף. ניתוח התסקירים של שירות המבחן מעלה כי זה בוחן ברצינות את החולופות המוצעות, ושלילתן נשענה על נימוקים כבדי משקל, שהתייחסה גם למפקחים המוצעים. גם שירות המבחן נאות היה להמליץ על חלופה אם היה בה מענה טיפול נאות למצוות של המשב.

ג) כשלעצמו, אינני סבור שהבעיה בחולופות שהוצעו נעוצה דווקא בכך שכרוך בהן תשלום מצד הוריו של המשב. בענין זה ניתן למצוא,_CIDOU>, גישות שונות בקרב שופטי בית-המשפט העליון (השוואת כב' השופטת חיות בש"פ 1811/06 מדינת ישראל נ' מולנר (פורסם בנוב; 2006) בפסקה 4 להחלטתה, זו של כבוד השופט דנציגר בש"פ 2358/08 מדינת ישראל נ' סטניסלב פולנסקי (פורסם בנוב; 2008)). לטעמי, עיקר הבעיה נעוץ בכך שאין בחולופות המוצעות ערובה ראייה דיה לטיפול נאות במצוות הנפשי של המשב. כך ביחס לחוות ארץ האילים, וכן גם ביחס לחולופה המוצעת בבית"ר עילית, שנשלה על ידי שירות המבחן.

9. על רקע זה שוטף אני לעמדת ב"כ המבקשת לפיה כל עוד לא הוצאה חולפת מעצר נאותה, הכוללת גם אפשרות טיפולית נאותה, אין מקום לשחרר את המשב ממעצרו. ומכאן, ונוכח המסוכנות הנש��ת ממנו, אין מנוס מל흘ורת על מעצרו עד לתום ההליכים נגדו.

יחד עם זאת, ככל שתאותר חולפת מעצר נאותה, הנותנת מענה לצרכי הטיפולים, יוכל המשב לפנות בבקשת לעיון חזר, **גם בקרוב**, ויתכן כי העובדת הסוציאלית הפרטית שמטפלת בענינו תוכל לסייע בגיבושה של חולופה כזו. במכבתה שהעבירה לעיוני היא צינה כי שליחת המשב לחולפה מתאימה זמנית תוכל לזרז את הטיפול בקבלת סל שיקומי, אולם, לא אוכל להסכים לשלווח את המשב לחולפה שכך, שאינה מפחיתה את הסיכון הנש�� ממנה, רק כדי לזרז את קבלת סל השיקום בענינו.

10. סוף דבר, אני מורה על מעצרו של המשב עד לתום ההליכים נגדו, ללא שהדבר ימנע ממנה להציג חולופה נאותה בהמשך הדרך, והציג חולופה שכך תהווה שינוי נסיבות שיצדיק עיון מחודש בהחלטה. שעיה שזו תוצג, ניתן יהיה לבקש את עמדת שירות המבחן לגבייה, ולשחרר את המשב לחולפת מעצר, בהתקיים התנאים על פי הדיון לעשות כן.

ניתנה היום, כ"ג ניסן תשע"ז, 19 אפריל

2017, במעמד הצדדים.

גרשון גונטובסקי, שופט